

Serra Yılmaz'ın önsözüyle

2. BASKI
CAN
çağdaş

SEMİH TUĞRUL

ALÇAK
BASINÇ

Can Çağdaş

© 2018, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2018

2. basım: Şubat 2019, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Mustafa Çevikdoğan

Düzeltili: Burçak Başpınar

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 31900

ISBN 978-975-07-3861-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750738616

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

SEMİH TUĞRUL

ALÇAK
BASINÇ

ROMAN

♥can

SEMİH TUĞRUL, 1918'de İstanbul'da doğdu. Saint-Joseph Lisesi'ni bitirdi. İstanbul Üniversitesi Fransız Filolojisi Bölümü'nde asistanlık yaptı. Daha sonra çeşitli gazetelerde sinema eleştirileri yazmaya başladı ve basın hayatına devam etti. *Akşam*, *Tercüman*, Türk Haberler Ajansı gibi kurumlarda çalıştı. Türk Sinematek Derneği kurucularındandır ve kurumun ilk başkanıdır. Cannes Film Festivali'nde jüri üyeliği de yapmış olan Semih Tuğrul, Türkiye Radyo ve Televizyon kurumunda genel müdür yardımcılığı yaptı. Televizyonu bizzat kuran kişi olan yazarın *Alçak Basınç* romanından başka tek eseri *Türkiye'de Televizyon ve Radyo Olayları* kitabıdır. Semih Tuğrul, 1977'de doğduğu şehirde öldü.

Önsöz

Bu kitap yazılalı çok oldu aslında. Ama insanlar gibi kitapların da bir yazgısı oluyor ve yıllardır tozlu raflarda bekleyen sürüyle dosya arasından nihayet çıkıp okuyucuların ellerine kavuşacak *Alçak Basınç*.

Kısaca anlatmak gerekirse öyküsü de şöyle:

1 Mayıs 1977 gecesi babam beni çok merak etmiş ve on yıl önce boşanmış olduğu annemi aramıştı. Ben de o telaşlı gecede onu kısaca arayıp iyi olduğumu söyleyebildim.

5 Mayıs günüyse uzun bir telefon görüşmesi yapabildik, ben kısa bir süre önce onun da desteğiyle bir daire kiralamış ve bir süre sonra kocam olacak olan Levend Yılmaz'la yaşamaya başlamıştım.

Memnun olup olmadığını sordu, ben de ona çok mesut olduğumu söyleyebildim en azından; çünkü son konuşmamızmış...

10 Mayıs sabahı daha gün ağarırken kapı çaldı: Karşımızda annem, perişan. Gece babamın ölüm haberi ulaşmış, bizim telefonumuz olmadığından sabahın ilk ışıklarıyla o da bize haber vermeye gelmiş.

Babamın Ankara'daki evinde, bürosuna girdiğimde yazı masasının üzerinde *Alçak Basınç* dosyası vardı, arada da gözlüğü. Yeni bitirmiş ve okumaya başlamış, roman kahramanlarından birinin adını değiştirmiş ancak yarıya kadar.

Babam ilk sinema eleştirmenlerinden, Sinematek kurucularından olmanın ötesinde, Genel Müdür Adnan Öztrak'ın yardımcısı olarak Türkiye'de televizyonu bizzat kurmuş kişi-

dir. Ancak 1971 Darbesi'nden o da nasibini almış ve pasif bir göreve getirilmişti. Emekliliğini isteyip İstanbul'a dönmeye hazırlanırken bu kitabı kaleme aldı.

Kitap yayımlanmadı, hayatın yoğun akışı, Ayşe'nin doğumu, 1980 Darbesi derken geldik bugünlere ve işte roman okuyucuyla sonunda buluşuyor. Romanda kendi yaşamından esinlenen çok şey olduğunu biliyorum, her ne kadar tam bir cumhuriyet çocuğu olan babam ailesinden hele de bu paşazadelik durumundan hiç hazzetmediğinden bana ailesi hakkında hiçbir şey anlatmamış olsa da. Bildiklerimi annemden dinledim, annemle babamın ailesi komşu, çocukluktan tanışıyorlar, görüşüyorlar. Kaldı ki Fransızcamın temelini babamın dedemle ben anlamayayım diye Fransızca yaptığı münakaşalara borçluyum. Babam değişik ve özgürlükten yana bir babaydı, her ne kadar hep bir hasret duygusu içinde olsa da ilişkimiz, beni ben yapan çok şey bağışladı.

Kitabı size heyecanla teslim ediyorum.

Serra Yılmaz

Maltepe'de, deniz kıyısı boyunca uzayıp giden çayıra renkleri acı yeşile çalan sivri çadırlar kurulmuştu. Daha ötelerde, önüne bir bayrak dikilmiş, açık sarı, dörtgen biçiminde başka bir çadır dikkat çekiyordu.

İngiliz askerleri mi barınıyorlardı o çadırlarda?

Yalnız İngilizler değil, aralarında Fransızlar hatta onların sömürgelerinden derlenmiş Senegalli, Faslı askerler de var; koyu kırmızı, yüksek fes giyen fellahlar.

İngilizlerin arasındaki sarıklı Hindistan askerlerinden birkaçıyla Faslıların ve Senegallilerin cumaları öğleyin çadırlarının önünde toplanarak namaz kıldıklarını söyleyenler vardı. Anlatılanlar gerçekse eğer, bunlar çadırlarına yerleştikten birkaç gün sonra Maltepe Camisi'ne girip cemaate karışmak istemişlerdi. Bu olay halkı fena halde tedirgin etmiş, Müslüman da olsalar, işgal kuvvetlerindeki sömürge askerlerinin bir daha Maltepe Camisi'ne adım atmamaları kısa sürede sağlanmıştı. Kimi bu askerlerin aptes filan almadan namaza durduklarını; kimi de, heriflerin leş gibi koktuklarını, camiye girmelerinin caiz olmadığını söylüyordu.

Heybeli'den akşamüstü kalkan yandan çarklı vapur Marmara'nın çalkantılı, çırpıntılı sonbahar poyrazında hayli bocaladıktan sonra hava kararırken Maltepe İskele-

si'ne yanaşırdı. Vapurdan inen yolcular yeşil çadırların önünden geçerek tren istasyonuna doğru hızlı hızlı yürürlerdi.

İngiliz ve Fransız işgal kuvvetleri komutanlığına bağlı karma polis gücünün Beyoğlu'ndaki karakolu Galatasaray'ın ara sokaklarından birinde, dört katlı ahşap bir konaktaydı. Kış geceleri, nöbetçi komiserin odasındaki çini soba sabaha kadar yanardı.

İstanbul'un işgalinde, Osmanlı Borçları Kurumu müfettişliğinden emekli, Sadri Paşa'nın oğlu Ahmet Cudi Bey akşamları Erenköy İstasyonu'nda trenden inince, öteki yolcular gibi karşıya geçmek için hat boyunca yürümez, vagondan indiği yerde dikilir, trenin kalkmasını beklerdi. Son vagon istasyonu geride bıraktığında kırmızı kasketli istasyon şefi demiryoluna iner, iki hat arasındaki tel örgülü küçük kapıyı avucunun içinde tuttuğu anahtarla açar, ayrıcalıklı banliyö yolcusu Ahmet Cudi Bey'i oradan karşıya geçirirdi.

Ahmet Cudi Bey hemen her akşam Erenköy çarşısındaki eczaneye uğrardı. Hemen her akşam eczaneden alacak bir şeyler bulurdu. Hiçbir şey almasa bir paket pamuk alırdı.

"İdrofil olsun!" derdi kalfaya.

Eczanede bu türden olmayan, su çekmeyen pamuk satılmazdı ama Ahmet Cudi Bey her nedense, "İdrofil olsun!" demeyi hiç unutmazdı. Bazen de karbonat aldığı olurdu. Fakat o zaman da, kalfadan, "İngiliz kodeksine göre, bikarbonat dösud" rica ederdi.

Yiyeceğine içeceğine düşkün, her şeyin en iyisini satın almaktan hoşlanan Ahmet Cudi Bey'in eczanelerle, eczacılarla ilgili başka tutkuları da vardı. Bir de haylı tatsız bir anısı.

Erenköy istasyon eczanesine uğradığı zamanlar eğer pamuk, karbonat, asit borik ya da tentürdiyot almayacak-

sa yeleşinin üst cebinden bembeyaz, incecik bir kâğıda sarılmış bir tane kesmeşeker çıkarır ve bu şekeri eczacı kalfası Nuri Efendi'ye değil mutlaka eczanenin sahibi Halis Bey'e uzatırdı. Halis Bey hafifçe gülümser ve hiçbir şey söylemeden ne yapması gerektiğini çok iyi bilirdi. Camı yeşile boyalı ve üstünde "Hafif Zehirler" yazılı dolaptan küçük bir şişe alır, Ahmet Cudi Bey'in o tek şekerinin tam ortasına o şişedeki ilaçtan üç damla damlatır ve şekeri bir pensle tutarak Cudi Bey'e uzatırdı. Osmanlı Borçları Kurumu'ndan emekli saymanlık müfettişi Cudi Bey de belli belirsiz bir gülümsemeyle ilaçlı şekerini ağzına atar, dişlerinin arasında ezdikten sonra yutardı.

Yakınları, Ahmet Cudi Bey'in sık sık bağırsaklarından yakındığını, olur olmaz nedenlerle ishal olduğunu anlatırlardı. Bu derdinden kurtulmak için İstanbul'da gitmediği doktor kalmamıştı. Fakat ne ünlü doktorların verdikleri ilaçlar ne kocakarı ilaçları –kaynatılmış limonlu kekik suyu, maydanozlu koyu pirinç lapası– ne de hindistancevizi tozu karıştırılmış acı çay Ahmet Cudi Bey'i bu derdinden kurtarabilmişti. Bir gün Fransa Elçiliği'nin Tarabya'daki yazlık köşkünde düzenlenen bir yemeğe çağırılmış, sofrada işgal kuvvetleri komutanı General Franchet d'Esperay'in emir subayı Binbaşı Roland Duval'la yan yana düşmüş, onunla çabucak anlaşarak koyu bir sohbe dalmıştı.

Paşa babasının sağladığı geniş parasal olanaklarla ilköğrenim yıllarını Paris'te geçiren, Fransızca'yı anadilinden daha kıvrak konuşan, Fransızlara, kökeninde Fransızlık bulunan her şeye hayran olan Ahmet Cudi Bey'in o gün yemekten sonra gümüş kupalar içinde sunulan, çikolata-
lı, muzlu ve ananaslı dondurmayı yemediğini gören Binbaşı Duval, sofrada arkadaşından bunun nedenini öğrenmek isteyince Cudi Bey, biraz ezile büzüle de olsa, ama o yaldızlı Fransızcasıyla, bağırsaklarından neler çıktığını

anlatmıştı. Hem de ayrıntılarıyla, şimdiye kadar bu konuda nelere başvurduğunu da açıklayarak.

İstanbul'un düşman işgali altında bulunmasına, yurdunun başka bölgelerinin de düşman çizmesi altında in-letilmesine filan aldıracağı yoktu Cudi Bey'in. Her şeyden önce, yurdun öteki bölgeleri kavramına, Anadolu kavramına yabancıydı. Ne demekti yurdunun başka bölgeleri! Türkiye demek İstanbul ve İstanbul'un yakın çevresi demekti. İstanbul'da doğmuş, İstanbul'da dadılarla büyütülmüş, bir dediği iki edilmemiş, ilkokul dönemi derslerinden bazılarını özel olarak tutulan hocalarla evde öğrenmiş, sekiz yaşına geldiği zaman hayli ayrıcalıklı ve göstermelik bir sınavla, Galata'daki Saint-Benoît Fransız Lisesi'nin ikinci hazırlık sınıfına alınmıştı. Ardından da babası onu Paris'e yollamıştı. Hem de belirli bir okula gitmesi, eğitim görmesi için değil, "Dünyayı görsün, adam olsun, lisanını ilerletsin, biraz yüzü gözü açılsın oğlanın," demişti paşa babası.

Bu nedenle olacak, Paris'in çevre ilçelerini, Fransa'nın başkentinin o yıllardaki tüm girdisini çıktısını İstanbul'un ilçelerinden ve özelliklerinden daha iyi bilen Ahmet Cudi'nin gözünde Türkiye yalnız İstanbul'dan oluşan bir ülkeydi. En uzak sınırı da, babadan kalan uçsuz bucaksız çiftliğinin bulunduğu Yakacık sırtları ve yıldı bir-iki kez şöyle uzandığı Pendik'ti. Trakya yakasında da, harflerin üzerine basa basa, Makriköy, Ayastefanos dediği Bakırköy'ü, Yeşilköy'ü bilirdi. Emekli olmadan önce haftada üç gün işine gider, sabahları Erenköy İstasyonu'na gelip tren ve vapur biletlerini alırken gişedeki görevliye hiç şaşmayan biçimde şöyle derdi: "Tren, birinci; vapur birinci, *aller-retour* lütfen!" O tarihlerde herkesin kullandığı avdet-azimet sözcüklerini bile kullanmaz, mutlaka, gidiş-dönüş anlamına, *aller-retour* derdi.

Anadolu'nun büyük bir bölümünün o sıralarda düş-

man işgali altında bulunması bir yana, İstanbul'un işgaline, yakınlarına, güvendiği insanlara açıkladığı gibi sevinmişti. İşgalci askerlerin İstanbullulara biraz uygarlık öğreteceklerine inanıyor, her yerde herkese pek açık açık söylememekle beraber bir gün İngilizler geri çekilseler bile Fransızların, şöyle en azından beş-on yıl Türkiye'de kalmalarının yararlı olacağı görüşünü savunuyordu.

Bu büyük Fransız dostunun bağırsaklarından neler çektiğini öğrenen Fransız işgal kuvvetlerinin komutanı General Franchet d'Esperay'nin emir subayı yakışıklı binbaşı Roland Duval, Ahmet Cudi Bey'i, o gün, Tarabya'daki elçilikte yemekten sonra kolundan bir kenara çekerek eğer bu derdinden kesinlikle kurtulmak istiyorsa afyon ruhu kullanmasını salık vermişti. Söylediğine bakılırsa kendi de aynı hastalıktan hayli çekmiş; fakat görev gereği, kısa bir süre Çinhindi'ne, Tonken'e gönderildiği zaman orada tanıştığı bir Çinli öğretmişti afyon ruhunun ne denli yararlı olduğunu. Anlattığına göre alımı da çok kolaydı bu eşsiz ilacın. Yeter ki Ahmet Cudi Bey her zaman yanında iki-üç tane kesmeşeker buldursundu. Tanıdığı bir eczacıya giderek bu şekerlerden bir tanesinin üstüne üç damla afyon ruhu damlattırsın ve ilaç kurumaya, uçmaya başlamadan şekerini hemen ağzına atıp çiğneyerek yesindi. Bir şeyciği kalmaz, kolitten bile kurtulur, rahatlar, dilediği her şeyi yiyebilir, canı çektiği her içkiyi içebilirdi.

Ahmet Cudi Bey o gün bugün üstüne afyon ruhu damlatılmış kesmeşekerinden vazgeçmemişti. Yalnız bu işi ilk kez Galata'daki bir eczanede denemek istediği zaman başına çok tatsız olayların gelmesine ramak kalmıştı. Oradaki Ermeni eczacı, bir tane kesmeşekerin üstüne damlatmak için bile olsa afyon ruhu veremeyeceğini söylemiş, elinde reçete olmadan afyonlu ilaç isteyen kalantör müşterisini bir güzel azarlamış, terslemiş, kovmaktan beter etmişti. O akşam bu olaya fena içerleyen Cudi Bey,

Ermeni eczacıya kafa tutamamış, eczanelen süklüm pük-
lüm çıkmış ve Domuz Sokağı'nın köşesindeki eczanenin
önünden bir daha geçmemeye kesin karar vererek Eren-
köyü'ndeki eczacı, eski dostu Halis Bey'le bu konuda ko-
layca anlaşmıştı.

Ahmet Cudi Bey'in Erenköyü'ndeki kuleli beyaz
köşkünün ikinci katından hem İstasyon Camisi'nin hem
de Suadiye Camisi'nin minareleri görünürdü. Yaz rama-
zanlarında, köşkteki iki Rum hizmetçiden biri, ya Mari-
ka ya da Ninoni, akşam ezanına yakın ikinci kata çıkar,
beyefendinin yatak odasının içleri yeşil boyalı panjurla-
rından birini açar, minarelerde kandillerin yanmasını gö-
zetirdi. Selimiye Kışlası'ndan atılan ramazan topu, hava
lodos değilse eğer Erenköyü'nden pek duyulmazdı.

Cudi Bey'in hizmetçilerinden Ninoni, otuz beş-kırk
yaşlarında, güler yüzlü, oldukça kıvrak, balık etinde, Rum
ağzıyla da olsa oldukça iyi Fransızca konuşabilen, yıllar-
dan bu yana yanında çalıştığından, beyefendinin huyunu
suyunu öğrenmiş, onun bir dediğini iki etmeyen, cana ya-
kın bir kadındı. Marika ellisini çoktan geçmişti. Asık su-
ratlı, hain bakışlı bir Rum karısıydı. Sırasında hem Nino-
ni'ye hem bahçıvan Hurşit'e hem de beyefendiye kafa
tutardı. Gerçekte bakımı hayli özen gerektiren koca köş-
kü Marika çekip çevirir, Cudi Bey'in pek hoşlandığı alaf-
ranga yemekleri yapar, sırasında baklava hamuru bile açar,
alışveriş işlerini yönetirdi. Marika her ay dört günlüğüne
izinli gider ve her dönüşünde, "Dört günde koca köşkü
batırıp çıkarmış, rezil etmişsiniz!" diye bahçıvandan beye-
fendiye kadar herkesi azarlardı. Marika köşkte kendine
özgü, haylı baskılı bir egemenlik kurmuştu. Ahmet Cudi
Bey bile nedendir bilinmez ondan çekinir, Marika'nın
hoşlanmadığı şeyleri yapmamaya dikkat ederdi.

Hiç evlenmemiş olan, yıllar yılı bu iki Rum hizmet-

çisiyle birlikte yaşayan Cudi Bey'in özel hayatı konusunda çevrede zaman zaman bazı söylentiler dolaşırdu. Fakat komşularından hemen hiçbirisi için bu yönünü kurcalamazdı. Ahmet Cudi Bey'den çekindiklerinden mi çıkarları öyle gerektirdiğinden mi, pek bilinmiyordu.

Yaz ramazanlarında Cudi Bey'in iftar sofrası, köşkün bakımlı bahçesindeki büyük çam ağacının altına, fıskiyeli havuzun yanı başına kurulurdu. İkinci kattaki yatak odasının penceresinden Marika, "Tamamdır! Yandı paşam! Kandiller yanmıştır!" diye seslenince Cudi Bey yüksek sesle bir bismillah çeker, zeytinle orucunu açardı. Ardından kenarları yaldızlı küçük tabaklara özenle yerleştirilmiş çerezlerin birer birer tadına bakardı. Bahçıvan Hurşit Efendi'yle Ninoni sofranın yanına bile yaklaşmazlar, havuzun öte yanında ayakta durur dikilirler, beyefendinin lokmalarını gözlerlerdi.

Yaz ramazanlarında zeytin ve çeşitli çerezlerle orucunu açıp çorbadan birkaç kaşık içtikten sonra Cudi Bey sunturlu bir "Tövbe estağfurullah!" savurur, ardından yine yüksek sesle, "Sen büyüksün Allahım," demeyi hiç unutmazdı.

Bu sözler, Tanrı'ya bu yakarışlar, beyefendinin o âna kadar kaskatı uyguladığı konuşma yasağının kalktığı anlamına gelirdi. Bundan sonra bahçıvan Hurşit Efendi, Ninoni ve Marika kendilerince günün önemli olaylarını anlatmaya başlardı. Genellikle asık suratlı Marika pek konuşmaz, hemen mutfağa koşar, gümüş bir buz kabının içine yerleştirdiği, üzerine bembeyaz, kolalı, keten bir peçete koyduğu rakı karafakisini getirir, masanın ortasına bırakırdı. Cudi Bey elini hemen karafakiye atar, buz kabından çıkarır, keten peçeteyle altını kurular, burnuna götürerek derin derin koklardı. Kutsal bir tören özeniyle yaptığı bu koklama işlemi sona erince çevresinde bekleyenlere hep aynı soruyu sorardı: "Bizimkilerin çektiğinden

mi?” Bahçıvan Hürşit’in göreviydi bu değişmeyen soruya hiç değişmeyen yanıtı vermek: “Evet beyefendi, bizimkilerin imbik rakısından.” Yaşlı bahçıvan her perşembe erkenden yola çıkar, trenle Haydarpaşa’ya, oradan da arabayla Çamlıca’ya kadar gider, Kısıklı sırtlarında büyük bir bahçenin ortasındaki üç katlı tahta köşkte yaşayan haremağalarının çektiği rakıdan alır getirirdi. Ahmet Cudi Bey piyasada satılan rakılardan hoşlanmazdı.

Beyefendinin iftar sofrasında rakıya başlayacağı sırada bahçıvan Hürşit Efendi başka bir görevini yerine getirmek için havuzun yanında yere diz çöker, eğilir, elini bir delikten içeriye sokarak, bir yanında nilüferler açmış, içinde birkaç kırmızı balığın da barındığı havuzun fiskiyesini açardı. Sonra fiskiyeden titreşerek yükselmeye başlayan incecik suyun tam üstüne küçük bir bağ topu yerleştirdi. Fiskiye çalıştıkça o küçük top ip gibi yükselen suyun üzerinde iner çıkar, oynar, döner dururdu.

Hava kararmaya başlayınca bahçede leylak ağaçlarının bulunduğu köşeden, tek tük birkaç ateşböceği yana söne uçar, çevreden bir yerlerden, marsıklı mangal kömürü, yanık ot, kızartılan balık ya da patlıcan kokuları yayılırdı.

Cudi Bey rakısını yarılıyıp dudaklarını hafif hafif oynatarak bir şeyler mırıldanmaya başladığı zaman Ninni köşke girer, beyefendinin birinci kattaki oturma ve çalışma odasının penceresinin önüne yerleştirilmiş borulu gramofona plak koymaya başladılar. Beyefendinin dinlemekten hiç bıkmadığı, sevdiği parçalar arasında, önce Tamburi Cemil Bey’in besteleri yer alırdı. Gerçekte, tepeden tırnağa alafrangalık tutkunu, Fransızlık ve Fransa aşığı Ahmet Cudi Bey’in Tamburi Cemil’in bestelerinden hoşlanıp hoşlanmadığı, bunları içtenlikle sevip sevmediği belli değildi. Bu plakları ona komşusu ve büyük dostu Rasim Bey vermişti. On beş günde bir geceleri

Semih Tuğrul'un 1977'de yazdığı ve ilk defa yayımlanan romanı *Alçak Basınç*, aşkın, deliliğin, gençliğin hem insanlar hem de milletler için ne kadar yıkıcı olabileceğini gösteren, çarpıcı bir metin. Osmanlı'nın son yıllarıyla başlayan roman, bizi 1950'lerin ortalarına kadar taşıyor ve başarılı bir Türkiye tablosuyla baş başa bırakıyor.

İstanbulu, kentli bir ailenin yarım yüzyıl içinde yaşadıklarının ülkede yaşananlarla harmanlandığı *Alçak Basınç*'ta İstanbul'un işgalinden Atatürk'ün ölümüne, Demokrat Parti iktidarından 6-7 Eylül Olayları'na birçok toplumsal olay, kahramanların gözünden anlatılıyor.

Aynı zamanda başarılı bir aile romanı olan *Alçak Basınç*, '70'li yılların Türkiye'sinden, önceki elli yıla, şahsi tanıklıkların rehberliğinde ustaca bir bakış.

